

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Системи електропостачання повітряних суден»
(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма:
Енергетичний менеджмент
(Найменування ОП)

Спеціальність: 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
(шифр й найменування)

Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента ОП
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	5,5/165
Мова викладання (українська, англійська)	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Методи та технології побудови систем електропостачання повітряних суден (ПС); виробництво, передача, перетворення, розподіл та споживання електроенергії на ПС; методи забезпечення якості електроенергії та надійності функціонування систем електропостачання ПС при їх експлуатації.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів, технологій побудови систем електропостачання повітряних суден, фізичних процесів, які виникають при виробництві, розподіленні, передачі та споживанні електричної енергії, методів розрахунку і умов оптимального управління режимами функціонування. Знання отримані при вивченні дисципліни дозволять майбутньому інженеру займатись проектуванням систем електропостачання сучасних повітряних суден (СЕППС) в конструкторських бюро, або їх експлуатацією в авіаційних підрозділах.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Оволодіння методами та технологіями побудови систем електропостачання повітряних суден, методами забезпечення якості електроенергії та надійності функціонування, методами експлуатації СЕППС
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:</i> - <i>загальні:</i> здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності; здатність вирішувати складні задачі та проблеми виробництва, передачі, розподілу та споживання

	<p>електроенергії на борту повітряного судна.</p> <p>- фахові: володіння передовими концептуальними та методологічними знаннями зі спеціальності; здатність критично сприймати і аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів; здатність розуміти процеси і явища у технологічних комплексах забезпечення функціонування повітряних суден, аналізувати виробничо-технологічні процеси, визначати способи та стратегії обслуговування та експлуатації, забезпечувати безпеку польотів ПС.</p>
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Модуль № 1 «Електроенергетичні вузли та системи регулювання і перетворення» Електроенергетичні вузли та системи регулювання. Регулювання частоти обертання авіаційних генераторів. Регулятори напруги авіаційних генераторів. Статика та динаміка процесів регулювання напруги авіаційних генераторів. Статичні перетворювачі струму. Акумуляторні батареї.</p> <p>Модуль № 2 «Режими роботи СЕП ПС та їх автоматизація» Управління системами електропостачання та їх захист. Розподіл електричної енергії. Ненормальні режими роботи в системах електропостачання. Захист систем електропостачання. Системи розподілу електричної енергії та їх захист. Системи електропостачання, як об'єкти контролю. Надійність систем електропостачання. Перспективи розвитку систем електропостачання</p> <p>Види занять: лекції – 51 година; лабораторні заняття – 34 години; самостійна робота: 80 годин.</p> <p>Методи навчання: При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; дослідницький метод.</p> <p>Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, лабораторних робіт, демонстрацій, самостійному розв'язанні завдань, роботі з навчальною літературою, аналізі та розв'язанні завдань</p> <p>Форми навчання: очна, заочна.</p>
Пререквізити	<p>Загальні та фахові знання у сфері забезпечення функціонування авіаційних систем, агрегатів, блоків на борту ПС за рахунок виробництва, передачі, перетворення, розподілу електроенергії.</p>
Пореквізити	<p>Отримані знання можуть бути використані у дисциплінах «Енергетичний аудит», «Енергоресурсозбереження», «Електрифіковане обладнання ПС», «Робототехнічні системи та комплекси», «Надійність та діагностика електрообладнання», «Автоматизований електропривод», «Системи автоматизованого проектування».</p>
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ	<p>Начальна та наукова література:</p> <p>1. В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Ільєнко, В.В. Тихонов, С.С. Товкач. Електропостачання повітряних суден. Навчальний</p>

	<p>посібник.- К.: НАУ, 2021. – 244 с.</p> <p>2. Захарченко В.П., Панов В.И. Оцінка динамічних властивостей авіаційних енерговузлів з використанням обчислювальної техніки. – К.: КПЦА, 1994. – 36 с.</p> <p>3. С.С. Ільєнко, В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, А.В. Ільєнко. Функціональні автоматизовані системи та комплекси повітряних суден. Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2019. – 160 с.</p> <p>4. Захарченко В.П. Системна ефективність програмованої експлуатації авіоніки / В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Товкач, С.С. Ільєнко // монографія. – К.:НАУ. – 2018. – 192 с.</p> <p>5. В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Ільєнко, С.С. Товкач, А.В. Ільєнко. Методика та засоби забезпечення резервування авіоніки. Монографія: –К.: НАУ, 2020. – 276 с.</p> <p>6. Захарченко В.П., Воробйов В.М., Єнчев С.В., Тихонов В.В. Електропостачання повітряних суден. Лабораторний практикум. – К.: НАУ, 2010. – 85 с.</p> <p>Робоча програма (посилання на репозитарій): https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38365</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	ауд. 5-103, мультимедійне обладнання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Іспит
Кафедра	Автоматизації та енергоменеджменту
Факультет	Аерокосмічний
Викладач(і)	<div data-bbox="555 1137 778 1406" data-label="Image"> </div> <p>ШБ викладача Захарченко Віктор Панасович Посада: завідувач кафедри Вчене звання: доцент Науковий ступінь: к.т.н. Профайл викладача: E-mail: viktor.zakharchenko@npp.nau.edu.ua Тел.: 406-75-25 E-mail: vzahar@ukr.net Робоче місце:5.102</p>

<p>Оригінальність навчальної дисципліни</p>	<p>Авторський курс У курсі навчання студенти набувають наступних знань та вмінь: Знати: технічні вимоги до СЕППС; вплив стану СЕППС на безпеку польотів і навколишнє середовище; правила техніки безпеки при обслуговуванні систем СЕППС; принцип побудови, переваги та недоліки типових систем СЕППС, перспективи розвитку; принцип дії, особливості конструкції та експлуатаційні характеристики елементів СЕППС; основні методи аналізу властивостей та технічного стану СЕППС і їх елементів, параметри контрольовані в процесі експлуатації; особливості експлуатації СЕППС. Вміти: самостійно: провадити аналіз причин відмов електропостачання; провадити аналіз статичних та динамічних характеристик, стійкості та якості перехідних процесів у СЕППС; оцінювати відповідності електропостачання вимогам ДСТУ; провадити перевірку для визначення працездатного стану СЕППС та їх елементів; визначати фактори та умови, які знижують надійність СЕППС та їх елементів; провадити оцінку похибок і достовірності отриманих результатів, їх критичне осмислення при прийнятті відповідальних рішень.</p>
<p>Лінк на дисципліну</p>	<p>https://classroom.google.com/c/NjgxNzc3MTc0NzRa</p>

Розробник

Віктор ЗАХАРЧЕНКО